



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **De Conivgio Doctrina**

**Wigand, Johann**

**Jhenæ**

**VD16 W 2745**

Vicia In Conivgio pestifera.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-36207**

## DE CONIUG.

*Ἐπιεικεία*, lenitas, mansuetudo, qua infirmitas alterius toleratur. Dona enim variant, & offensiones si quæ incidunt, non solum diu, sed condonantur mutua suauitate & officijs, absq; longiori mora.

Suauitas & humanitas in sermone, gestibus, officijsq; omnibus.

Prudentia coniugalís, qua se inuicem rectè discunt cognoscere, ac summo studio vtrinq; vitantur occasiones offensionum in verbis, gestibus, ac factis.

Concordia perpetua, idem velle, idem nolle. Hæc virtus in turturibus adumbrata est, & nihil est elegantius, nihil vtilius, nihil salutaris in tota vita hominum, externa & usmodi concordia iuncta pietati.

Aequale studium æconomie augenda, conseruanda, & ornanda. Hæc virtus compenditur laborem in vocatione, parsimoniam, debitam liberalitatem, veritatem in contrati- bus, & similia.

VICIA IN CONIUGIO  
pestifera.



## COHABITATIONE.

Suspicietas, quæ fingendo aut credendo  
falsa, animum à coniuge abalienat. Item Zelo-  
typtia.

Leuitas cum alijs in sermonibus aut gesti-  
bus, spectante, vel non ignorante coniuge.

Morositas, inhumanitas, quæ horridis mo-  
ribus aut colloquijs, nihil suauitatis præse-  
rentibus, coniugem offendit, et ardentem amo-  
rem impedit, vel languescit. Nam coniugium  
debet esse tale vitæ genus, in quo liberè in si-  
nem sibi inuicem, etiam secretissima liceat ef-  
fundere atq; concedere.

Rixositas, quod vicium tam in viro quam  
in muliere potest esse, plerumq; tamen in ira-  
cundis fœminis hæere solet, nimirum leui oc-  
casione rixas mouere, easq; præter modum ex-  
asperare. Est autè rixositas, filia morositatis.

Tenacitas offensionum, Pulcherrimè  
enim ab ethnico dictum est: inimicitias de-  
bet esse mortales idq; potissimum in coniugio sic  
debet, vbi vir & vxor sunt vna caro.

Crudelitas, duricies, plagositas, ea que q;  
morositatis soror est, qua maritus vel se-  
ditis, vel pugnis ac verberibus inclemen-  
ter tractat vitæ sociam, vel sobrius, vel ebr-  
ius. Ne sis leo in domo inquit Salomon.

Συγοία



DE CONIUG.

ῥυγομαχία, quæ itidem soboles est  
1 norositatis, qua neutri parti, quod altera agit  
1 placet. Sed turpe & perniciosum dissidendi stu-  
dium seruatur, sicut historia de quodam narra-  
tur, cuius vxor semper contrarium sensit aut  
egit, quam intellexisset maritum velle, etiam  
in honestis & optimis rebus, Itaq; eam tan-  
dem rationem inijt, vt quæ contraria sua vo-  
luntati essent, vxori præciperet, qua re illa mo-  
ta, rectè agere didicit.

Ignauia, negligentia, ab alienatio rerum  
communium, quacunq; id fiat occasione.

De adulterijs, desertione, diuortio, alijsq;  
rebus, paulò post dicemus. Tantum verò in  
præsentia visum est præcipuas virtutes atq;  
vicia coniugum, breuiter in vnum locum re-  
ponere.

Mariti partes in coniugio.

Sunt autem præcipue mariti, in vita con-  
iugali partes, vt de superioribus communibus  
1. nihil repetam.

In vocatione honesta, vitium acquirere.

Regere in pietate & disciplina, liberam  
& familiam.



## COHABITATIONE.

Tueri suo quodam modo et ordine, con-  
iugem, liberos, familiam, facultates.

### Vxoris Partes.

Præcipua vero partes vxoris, in vita con-  
iugali sunt:

Liberos educare in corporis mundicie, et  
in catechismo.

Curare culinam, esse promam & condam.  
Huc etiam curam domesticorum animalium  
refero.

Domum seruare mundam, et reliquam  
speculabilem rectè administrare.

Hæc prudenter curet vxor, dum maritus  
gravioribus curis, negocijs, laboribus occupa-  
tur. Et hinc dona vtriusq;, quæ veluti monilia  
aurea sunt, petere licet. Nos verò necesse est  
breuitati studere.

Fines istius coniugalis cohabitationis sunt  
semen sanctum Deo educare, vitare pollutio-  
nes extra coniugium, Mutua sibi officia in om-  
ni vita præstare. Honestè æconomiam admi-  
nistrare, seseq; inuicem alere.

### CONTRARIA.



DE CONIUG.

Adulteria, qua inde nomen acceperunt, quod sint itiones ad alias, hoc est, relicta propria vite socia, cum alijs pollui; contra verbum Dei. Est autem adulterium, propter hanc causas graue peccatum:

Quia timorem Dei, fidem & inuocationem extinguit. Imò aduiter excusso rectore Deo, Diabolum instigatorem & rectorem accipit.

Quia est periurus aduiter. Nam coniugi in nomine Trinitatis, promisit atq; iurauit fidem coniugalem, quod cum ea sola velit esse vna caro:

Quia aduiter semetipsum ab vsu Testamenti Dominici excommunicat, eaq; ratione, reuera ab Ecclesia Christi excludit.

Quia dedecori est sibi, coniugi, liberis, cognatis, Vicinis.

Quia adulterium sese quasi occidit, ac prabet causam diuortij, conijcit in luctum coniugem, qui causam morborum & mortis prabet, et alioqui homicidia sepe propter adulteria perpetrantur, quia dissidia gignunt.

Quia corpus suum sancta pactione mancipatum coniugi, nunc alteri tradit.

Quia



## COHABITATIONE

Quia officia & facultates, coniugi et liberis  
si scelerate abalienat.

Quia est perfidus, mendax omnemq; au-  
thoritatem & bonam famam, sibi eo facinore  
obstergit.

Quia pluribus est scandalo, sibiq; & alijs  
vitiis diuinis accersit.

Quia typum Ecclesie & Christi, horri-  
biliter deformat, pollutioni Diabolice sese pro-  
ficiens. Deus enim in sacris literis, idolatri-  
am vocat adulteria, ac sine dubio, Omne adul-  
terium est idololatria, quia nulla ipsi societas  
est cum vero Deo, nisi agat iterum penitenti-  
am. Nam labi humani quidem est, sed perseue-  
rare Diabolicum, & adulteri, agentes peni-  
tentiam recepti sunt, vt David, sed videndum  
vt penitentia sit vera, non simulata, non hypo-  
critica, & tamen licet peccatum dimittat De-  
us, tamen in hoc mundo, sine quibusdam pœ-  
nis & castigationibus adulteros non dimittit,  
licet eas, agenti serio penitentiam mitiget.

DESERTIO proprio arbitrio.

REPUDIUM qualibet ex causa, id quod  
Christus grauissime reprehendit, Matth. 19.  
Sed quia diuortium duplex est, aliud legiti-  
mum, aliud illegitimum, itaq; hoc loco, eam  
quoq; partem attingemus.

M 2

DE